

TOSHKENT VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

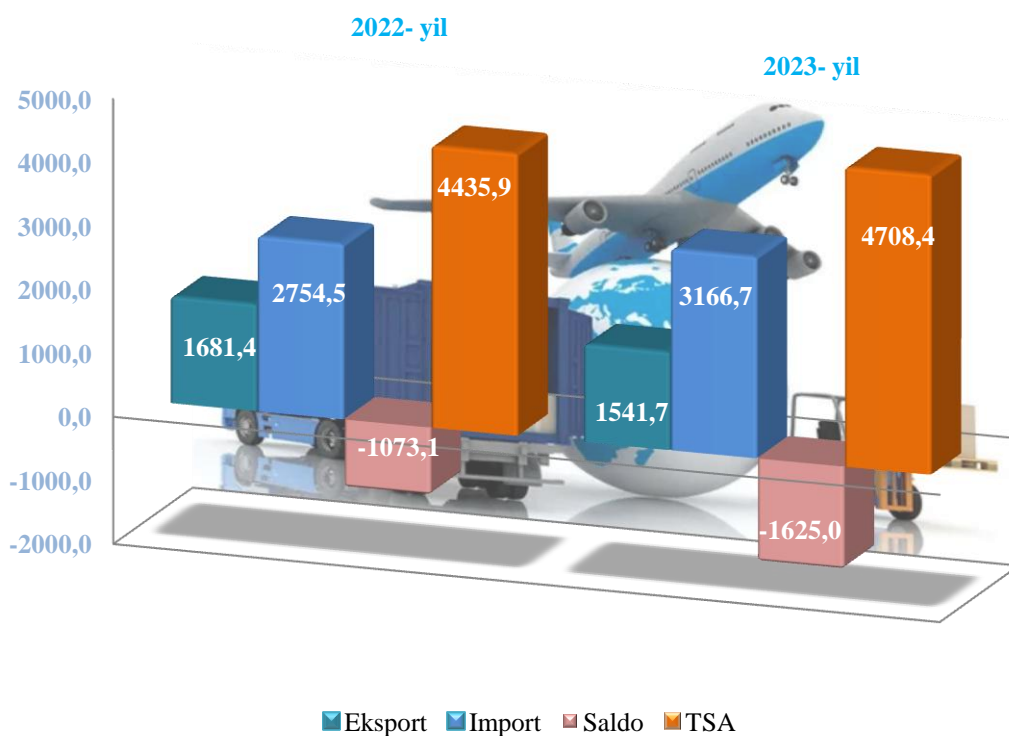
**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**

TASHQI SAVDO AYLANMASI

✓ Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga sog'lom raqobat muhitida sifatli va raqobatbardosh hamda eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarish, o'z vaqtida xaridorlarga yetkazilishida bir qator qulayliklar tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Shuningdek, korxonalar va tashkilotlarga davlatimiz tomonidan bir qator imtiyoz va qulayliklar yaratib berilmoqda, xususan, davlat soliqlarining ma'lum bir muddatga uzaytirilishi va belgilangan vaqtda qisman bo'lib to'lanishi, eksport salohiyatini oshirish bo'yicha ham qulaylik va yengilliklar yaratilishi savdo aloqalarining o'sishiga xizmat qiladi.

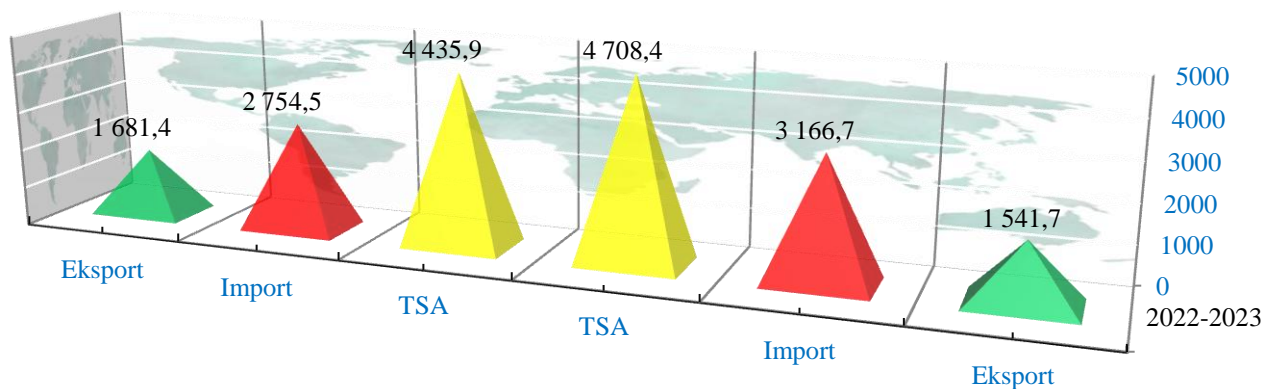
2023- yil yanvar-oktabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 4708,4 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 272,5 mln. AQSh dollariga yoki 6,1 % ga ko'paygan.

TSAda eksport hajmi 1541,7 mln. AQSh dollariga (o'zgarish sur'ati – 91,7 %) va import hajmi 3166,7 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati – 115,0 %) yetdi. Hisobot davrida -1625,0 mln. AQSh dollari qiymatida salbiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar- oktabr, mln. AQSh dollari)

TASHQI SAVDO AYLANMASINING O'ZGARISH SUR'ATLARI (2022- yil yanvar- oktabrga nisbatan,%da)

TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ULUSHI YUQORI BO'LGAN DAVLATLAR (2023- yil yanvar- oktabr, mln.AQSH dollari)

Xitoy
TSA-1204,9
ulushi- 25,6%
Eksport-351,9
Import-853,0

Rossiya Federatsiyasi
TSA-1014,2
ulushi-21,5%
Eksport-427,0
Import-587,2

Qozog'iston
TSA-723,9
ulushi-15,4%
Eksport-90,8
Import-633,1

Turkiya
TSA-389,2
ulushi-8,3%
Eksport-242,5
Import-146,7

Braziliya
TSA-213,7
ulushi-4,5%
Eksport-0,0
Import-213,7

Italiya
TSA-138,1
ulushi-2,9%
Eksport-16,7
Import-121,4

Germaniya
TSA-96,5
ulushi-2,1%
Eksport-8,7
Import-87,8

Belorussiya
TSA-87,1
ulushi-1,9%
Eksport-18,4
Import-68,7

Singapur
TSA-85,4
ulushi-1,8%
Eksport-51,7
Import-33,7

Tojikiston
TSA-81,0
ulushi-1,7%
Eksport-37,2
Import-43,8

Qirg'iz Respublikasi
TSA-68,3
ulushi-1,5%
Eksport-44,8
Import-23,5

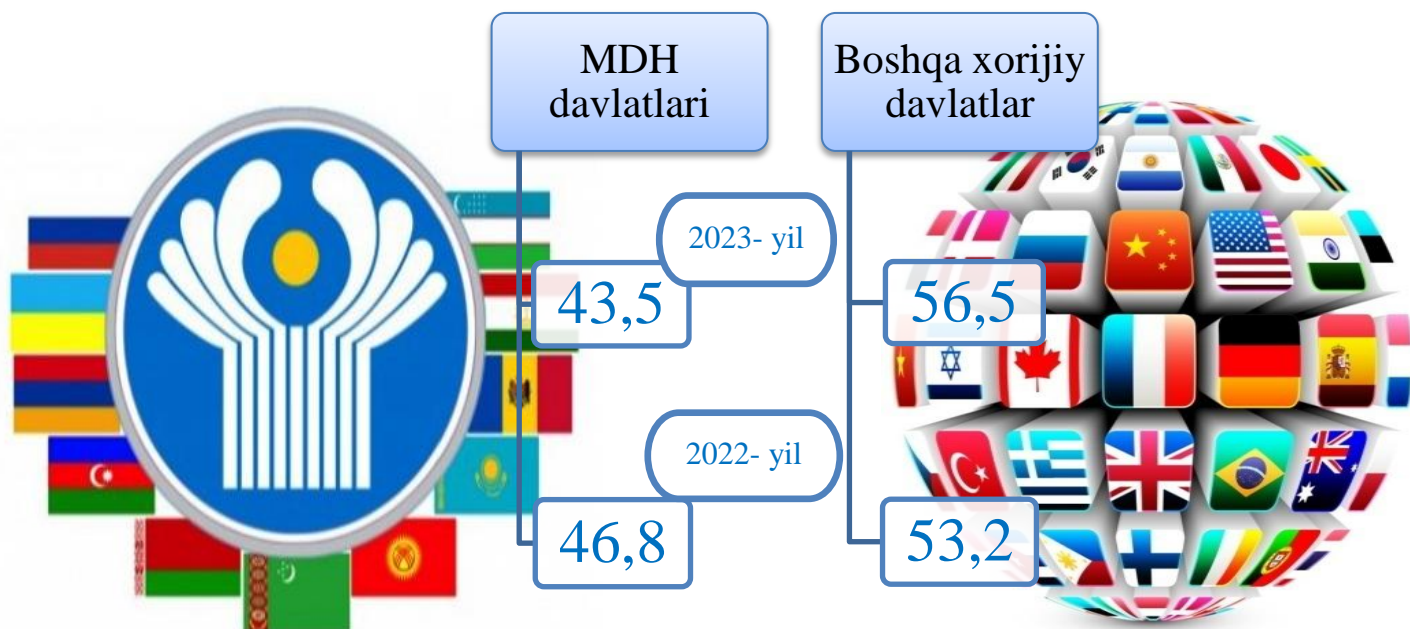
Afg'oniston
TSA-47,6
ulushi-1,0%
Eksport-46,5
Import-1,1

Viloyatda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2023- yilning yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 43,5 %ni hamda o‘zgarish sur‘ati 2022- yilning shu davriga nisbatan 98,5 %ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning yanvar- oktabr oylarida 56,5 %ni (2022- yilning ushbu davrida tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 53,2 %ni tashkil qilgan), o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 112,9 %ni tashkil etdi.

**TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI
VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING ULUSHLARI
(2023- yil yanvar- oktabr, % hisobida)**

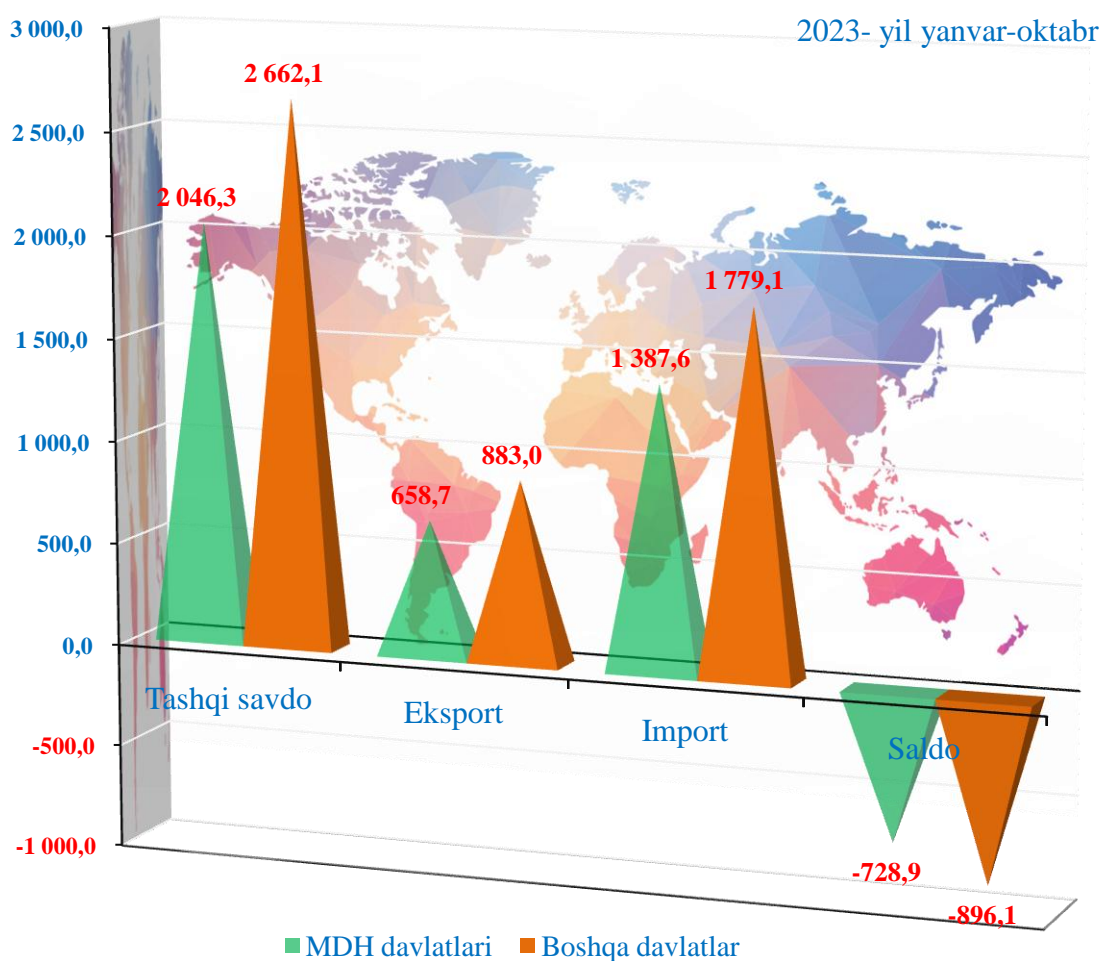

TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI

MDH davlatlaridan Armaniston va Qirg‘iz Respublikasi bilan faol tashqi savdo balansi hamda boshqa davlatlardan (qo‘shni davlatlardan tashqari) esa Turkiya, Singapur, Niderlandiya davlatlari bilan faol tashqi savdo balansi kuzatilganini ko‘rish mumkin.

TSAda eng yuqori ulush Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston va Turkiya davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

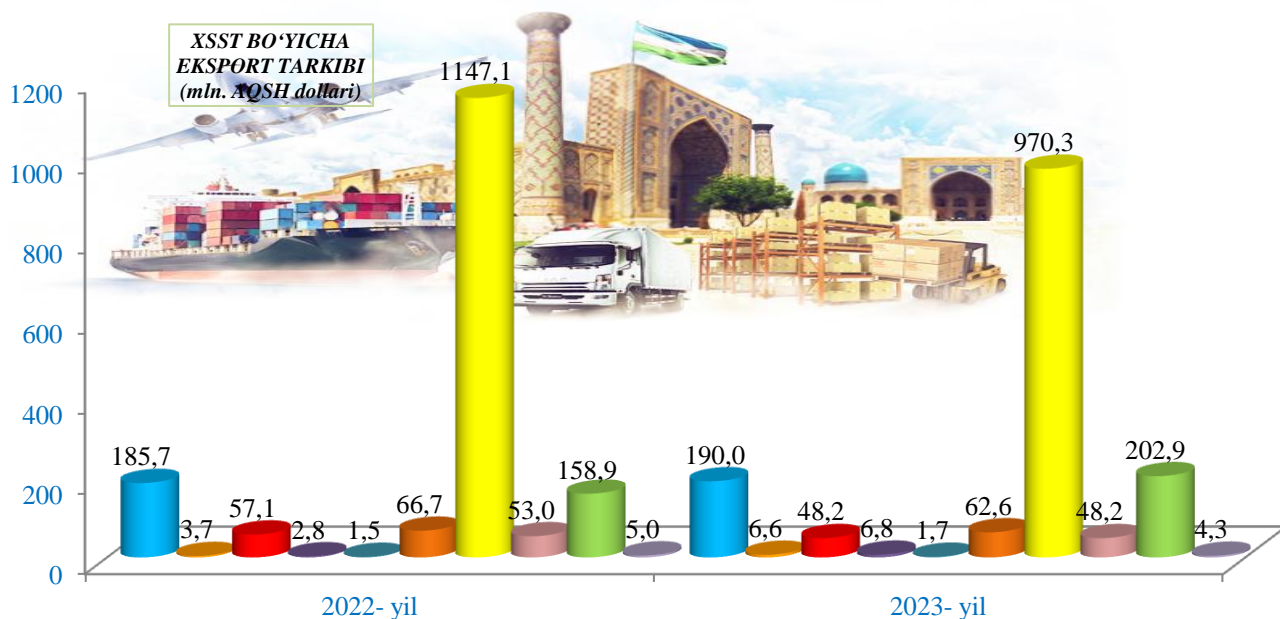

TOSHKENT VILOYATINING EKSPORTI (2023- yil yanvar- oktabr)

Hozirgi kunda davlat tomonidan eksportyorlarni qo‘llab- quvvatlash va eksportbop mahsulotlarni yaratishda imtiyozlar hamda iqtisodiy ko‘mak berilmoqda.

2023- yil yanvar- oktabr oylari yakuni bilan 1541,7 mln. AQSh dollari qiymatdagi (2022- yilning shu davriga nisbatan 91,7 %) tovar va xizmatlar eksport qilindi. Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,7 %ni tashkil etib, bular asosan sanoat tovarlari (62,9 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,3%), turli xil tayyor buyumlar (13,2 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari) (3,1 %), kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (4,1 %), shuningdek, mashina va transport asbob-uskunalari (3,1 %) guruhlariga to‘g‘ri kelmoqda.

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)
- Hayvon va o‘simliklar moylari, yog‘lar va mumlar
- Sanoat tovarlari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Ichimliklar va tamaki
- Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabilar
- Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar
- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Xizmatlar

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA
XSST BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI
(2023-yil yanvar- oktabr)**

Tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	1541,7	658,7	883,0	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	190	102,7	87,3	12,3	15,6	9,9
Ichimliklar va tamaki	6,6	6,2	0,4	0,4	0,9	0,0
Nooziq-ovqatxom-ashyosi (yoqilg‘idantashqari)	48,2	18,4	29,8	3,1	2,8	3,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	6,8	1,9	4,9	0,4	0,3	0,6
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,7	0,1	1,6	0,1	0,0	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	62,6	53,6	9	4,2	8,1	1,0
Sanoat tovarlari	970,3	238,8	731,5	62,9	36,3	82,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	48,2	37,5	10,7	3,1	5,7	1,2
Turli xil tayyor buyumlar	202,9	197,4	5,5	13,2	30,0	0,6
Xizmatlar	4,4	2,1	2,3	0,3	0,3	0,3

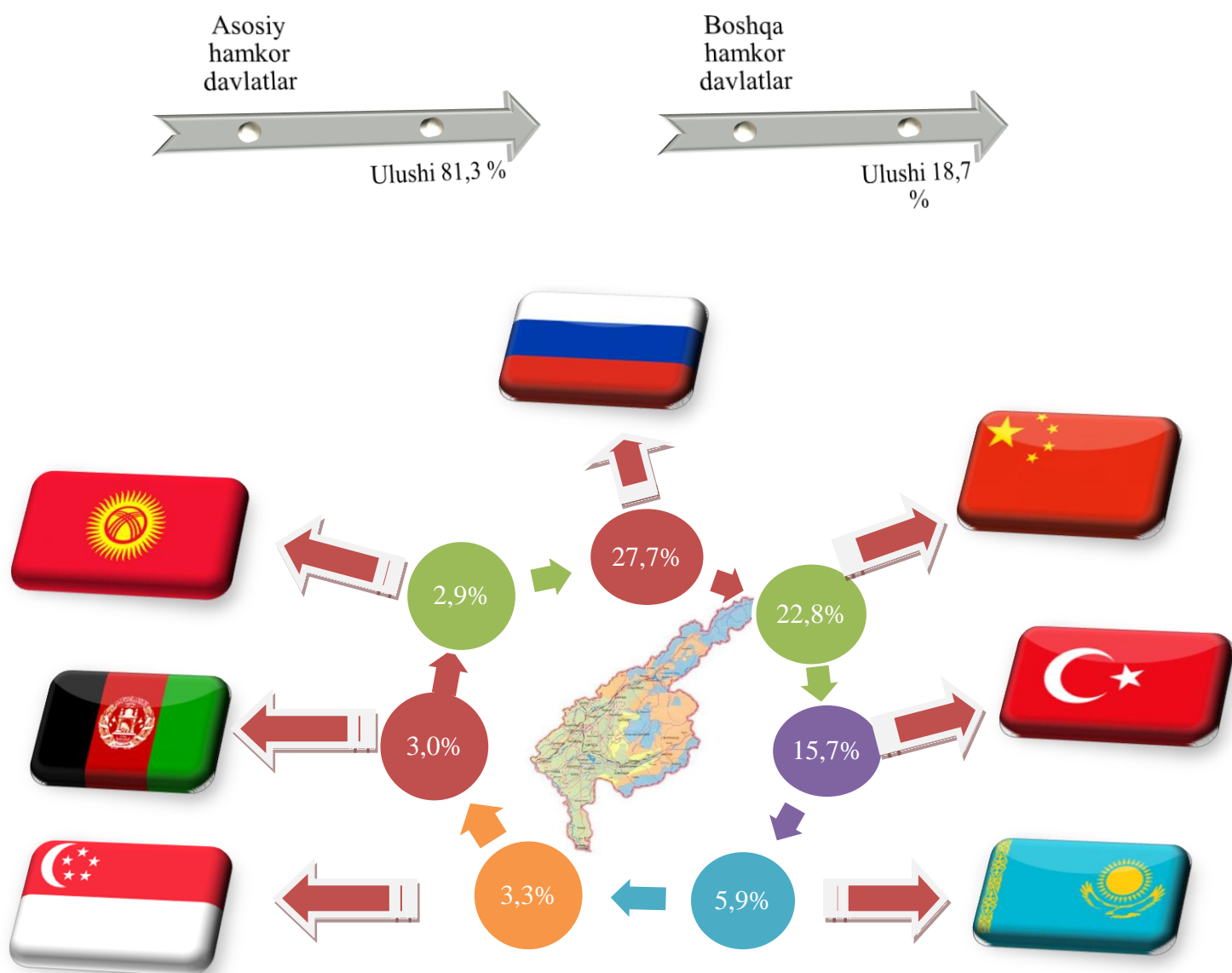

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTINING O‘SISH SUR‘ATLARI
(2023- yil yanvar- oktabr)**

2023- yilning yanvar- oktabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, 2022- yilning mos davriga nisbatan, mineral yoqilg‘i yog‘lash moylari va shu kabi materiallar, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, ichimliklar va tamaki, hamda turli xil tayyor buyumlarda o‘shish kuzatildi.

Tarkibi	2022- yilning shu davriga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	91,7	98,6	87,2
shu jumladan:			
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	102,3	96,6	109,9
Ichimliklar va tamaki	180,6	176,9	2,6 m.
Nooziq-ovqatxom-ashyosi (yoqilg‘idantashqari)	84,4	61,6	109,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	2,5 m.	2,6 m.	2,4 m.
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	111,8	29,2	124,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	93,9	104,3	59,0
Sanoat tovarlari	84,6	83,8	84,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	91,0	105,2	61,8
Turli xil tayyor buyumlar	127,6	128,8	97,1
Xizmatlar	85,0	89,8	81,0

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar- oktabr)

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy, Turkiya, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi, Singapur va Afg'oniston hamkor davlatlaridan jami eksport hajmi 1255,2 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, bu umumiy eksport hajmining 81,3 %ini tashkil qiladi.

import

MEVA- SABZAVOT MAHSULOTLARI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismidan biri bo'lgan 122,7 mln. Dollar qiymatga ega 212,2 ming tonnadan ziyod qishloq xo'jaligi va bog' dorchilik mahsulotlari eksport qilingan. Bu 2022- yilning shu davriga nisbatan qiymatda – 2,4 %ga ko'paygan, naturada– 15,4 %ga ko'paygan, Meva- sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 100,2 mln. AQSh dollariga teng 176,4 ming tonnadan ortiq sabzavot (qiymatda 36,7 %ga ko'paygan), shuningdek 35,7 mln. AQSh dollari qiymatidagi 42,0 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi (qiymatda o'zgarish sur'ati 14,7 %ga ko'paygan).

2023- yil yanvar- oktabr, mln. AQSh dollari

Meva va
rezavorlar
42,0 ming tonna
35,7 mln.
AQSH dollari

Uzum
24,7 ming
tonna
18,2 mln.
AQSH dollari

Yeryon-g'oqlar
0,3 ming tonna
0,2 mln. AQSH
dollari

Sabzavotlar
134,5 ming tonna
64,5 mln. AQSH
dollari

Mamlakatimizda eksport qilinayotgan qishloq xo'jaligi va bog' dorchilik mahsulotlar sifati va hajmi yanada ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yilning yanvar-oktabr oylarida meva- sabzavotlarning eksport hajmi 100,2 mln. AQSH dollariga teng bo'lib, jami eksport hajmining 6,5 % ini tashkil qiladi.

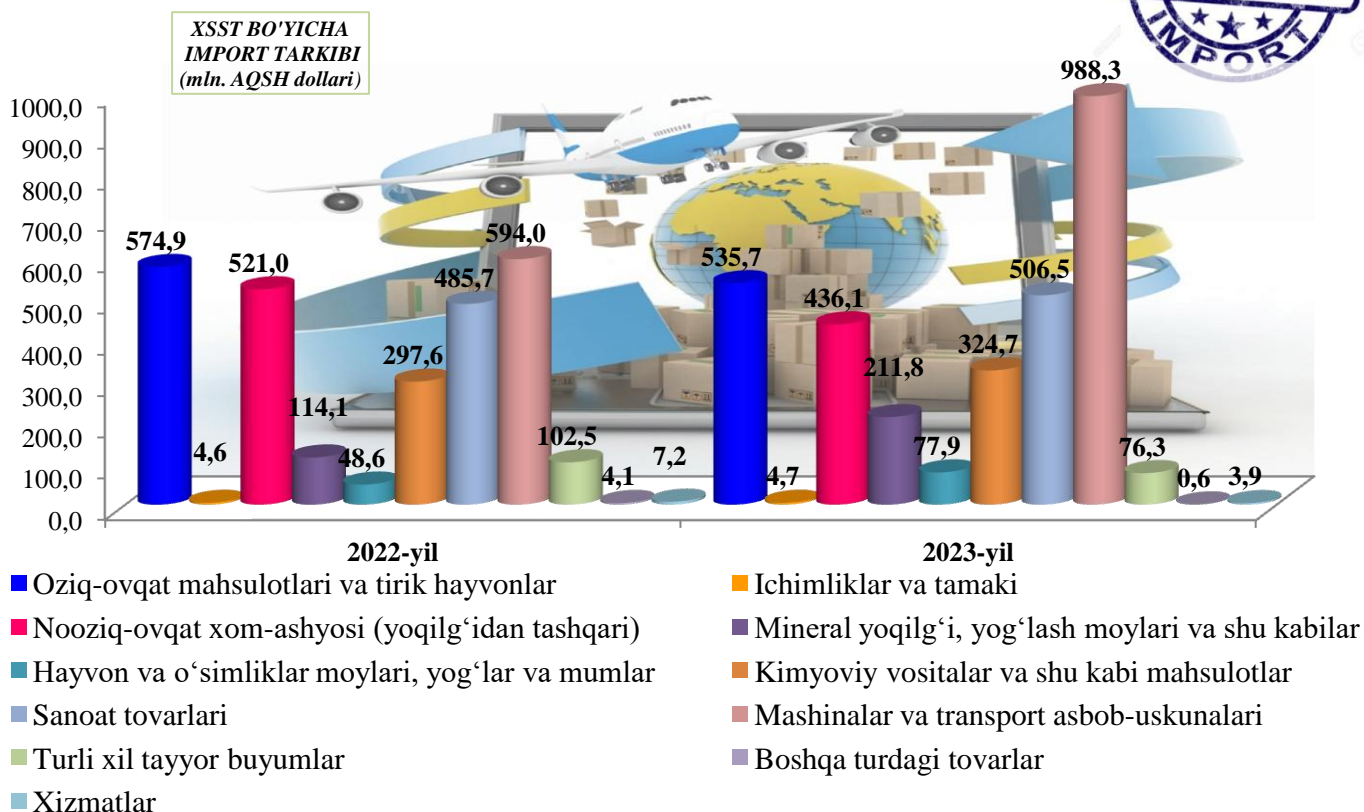
TOSHKENT VILOYATINING IMPORTI (2023- yil yanvar- oktabr)

Mamlakatimizda faoliyat yuritmayotgan korxonalar va tashkilotlar holati o'rganilib, xususan ishlab chiqarish korxonalariga import o'rnini bosuvchi mahsulotlarni ishlab chiqarish davlatimiz tomonidan moddiy va moliyaviy yordamlar berilmoqda.

Joriy yilning yanvar- oktabr oylari mobaynida import hajmi 3166,7 mln. AQSh dollarini (2022-yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 115,0 %) tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalar (31,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,9 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari) (13,8 %), sanoat tovarlari (16,0 %) hamda kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (10,3%) hisobiga to'g'ri keldi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA
XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI
(2023- yil yanvar- oktabr)**

Tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	3166,7	1387,6	1779,1	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	535,7	249,0	286,7	16,9	17,9	16,1
Ichimliklar va tamaki	4,7	4,1	0,6	0,1	0,3	0,1
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)	436,2	369,6	66,6	13,8	26,6	3,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	211,8	207,2	4,6	6,7	14,9	0,3
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	77,9	55,8	22,1	2,5	4,2	1,2
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	324,7	76,3	248,4	10,3	5,5	14,0
Sanoat tovarlari	506,7	306,0	200,7	16,0	22,0	11,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	988,3	103,2	885,1	31,2	7,4	49,7
Turli xil tayyor buyumlar	76,2	14,6	61,6	2,4	1,1	3,5
Boshqa tovarlar	0,6	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0
Xizmatlar	3,9	1,4	2,5	0,1	0,1	0,1

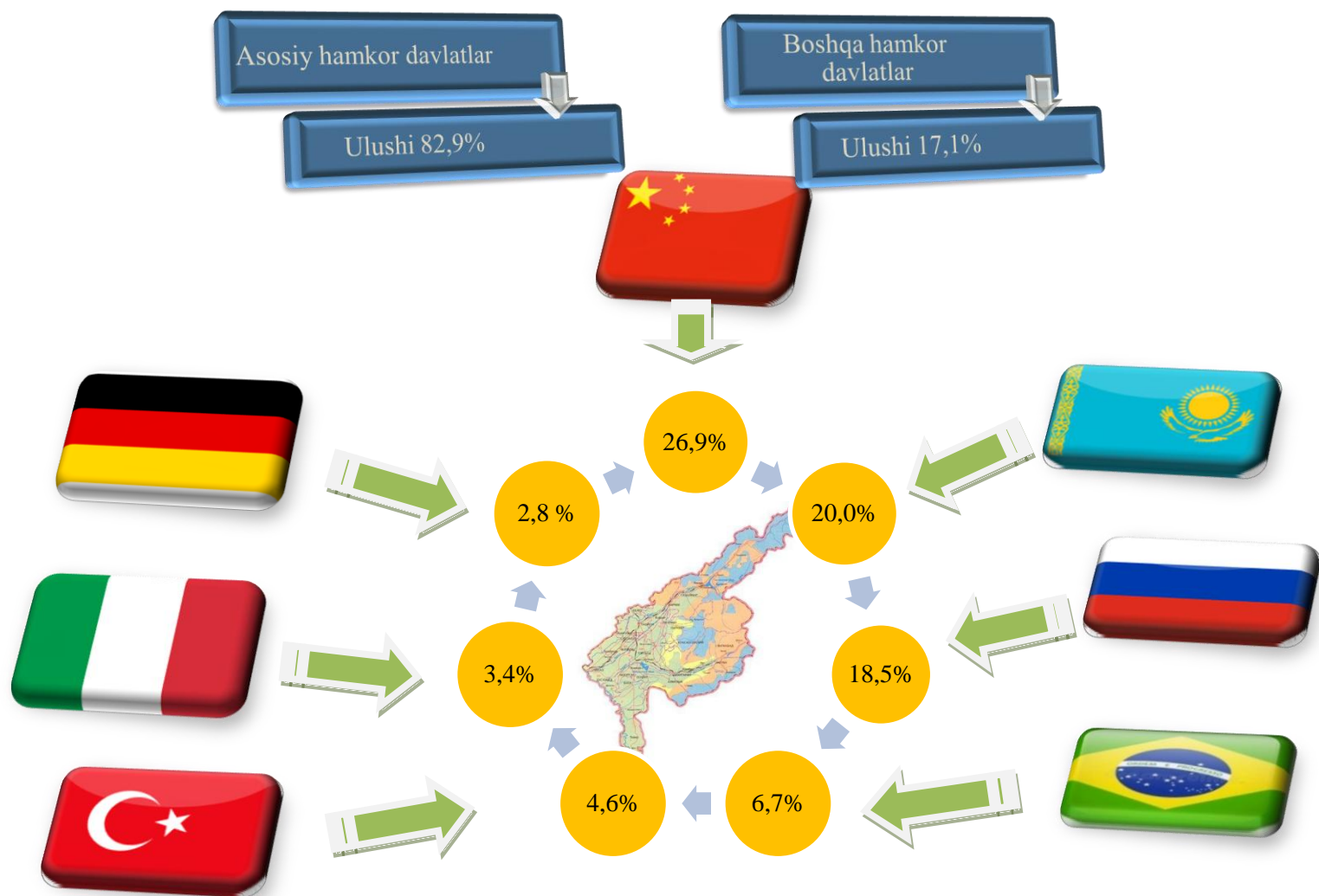

Importning eng katta ulushi nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari) (13,8 %) va sanoat tovarlari (16,0 %) MDH mamlakatlariga to'g'ri kelsa, boshqa xorijiy mamlakatlardan esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (31,2 %) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,9 %) hissasiga to'g'ri keladi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTNING O'ZGARISH SUR'ATLARI
(2023- yil yanvar- oktabr, % hisobida)

Tarkibi	2022- yilning shu davriga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	115,0	98,4	132,3
shujumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	93,2	99,7	88,1
Ichimliklar va tamaki	102,7	90,8	9,4 m.
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari)	83,7	75,2	2,2 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shu kabi materiallar	185,6	184,7	2,4 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	160,4	126,5	4,9 m.
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	109,1	92,8	115,3
Sanoat tovarlari	104,3	91,5	132,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	166,4	152,2	168,2
Turli xil tayyor buyumlar	74,5	79,0	73,4
Boshqa tovarlar	15,4	14,7	16,9
Xizmatlar	53,5	65,5	48,6

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar- oktabr)

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Xitoy, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Braziliya, Turkiya, Italiya va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 2642,9 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, bu umumiy import hajmining 82,9 % ini tashkil qiladi.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi
Tel.:(71) 202-86-59**